

Sygn. akt III USK 197/21

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania P.C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

o zasiłek chorobowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 października 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O.

z dnia 24 lutego 2020 r., sygn. akt V Ua (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od odwołującego się na rzecz organu rentowego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 lutego 2020 r., sygn. akt V Ua (...) Sąd Okręgowy w O. w wyniku apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w O. z 19 sierpnia 2019 r., sygn. akt IV U (...) w pkt II. w ten sposób, że oddalił odwołanie P.C. oraz w pkt III w ten sposób, że zasądza od wnioskodawcy P.C. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z 19 sierpnia 2019 r., sygn. akt IV U (...) Sąd Rejonowy w O.:

I. umorzył postępowanie w zakresie wynikającym z decyzji zmieniającej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z 28 stycznia 2019 r. (znak: (...));

II. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Opolu z 5 listopada 2018 r. (znak: (...)) i przyznał wnioskodawcy P.C. prawo do zasiłku chorobowego za okresy: od 27 czerwca 2014 r. do 17 lipca 2014 r., od 8 stycznia 2015 r. do 25 stycznia 2015 r., od 24 lutego 2015 r. do 9 marca 2015 r., od 25 maja 2015 r. do 31 maja 2015 r., od 17 sierpnia 2015 r. do 28 września 2015 r., od 15 października 2015 r. do 2 listopada 2015 r., od 17 grudnia 2015 r. do 7 stycznia 2016 r., od 14 marca 2016 r. do 31 marca 2016 r., od 19 września 2016 r. do 3 października 2016 r., od 18 października 2016 r. do 3 listopada 2016 r., od 22 kwietnia 2017 r. do 8 maja 2017 r., od 21 września 2017 r. do 26 października 2017 r., od 29 stycznia 2018 r. do 26 lutego 2018 r., od 4 maja 2018 r. do 11 maja 2018 r., od 29 maja 2018 r. do 11 czerwca 2018 r. i ustalił, iż wnioskodawca nie jest zobligowany do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego w kwocie 32.720,20 zł oraz odsetek ustawowych;

III. zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz wnioskodawcy kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od tego wyroku wniósł organ rentowy, zarzucając mu naruszenie art. 17 ust. 1 z ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2017 r., poz. 1368); art. 233 § 1 k.p.c. oraz sprzeczność ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sąd Apelacyjny uznał apelację za uzasadnioną i zmienił zaskarżony wyrok.

Sąd drugiej instancji wskazał, że postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd pierwszej instancji nie wymagało uzupełnienia, niemniej zgromadzone dowody, w kontekście brzmienia cyt. art. 17 ustawy zasiłkowej pozwalał na przyjęcie poprawności stanowiska organu rentowego zawartego w treści decyzji z 5 listopada 2018 r. a co za tym idzie, zasadności argumentów zaprezentowanych przez apelującego kwestionującego wyrok Sądu Rejonowego w O. z 19 sierpnia 2019 r.

W sprawie doszło do naruszenia prawa procesowego przez Sąd pierwszej instancji, a to w szczególności art. 233 § 1 k.p.c., przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, wyrażające się błędnym i dowolnym zinterpretowaniem związku zachodzącego między poszczególnymi faktami, ustalonymi w toku postępowania sądowego i wyciągnięcia ostatecznie z ich całokształtu błędnych wniosków.

W ocenie Sądu drugiej instancji, miał rację organ rentowy, który wskazywał, że wyjaśnienia wnioskodawcy zmierzające do wykazania, iż w spornych okresach zasiłkowych nie wykonywał on działalności zarobkowej w świetle zgromadzonych dowodów pozostają niewiarygodne. Przypomnieć należy, iż wnioskodawca posiada status osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą w branży usług remontowo-budowlanych. Nie znaczy to jednak – jak oczekiwałaby strona odwołująca- że działalność gospodarczą należy utożsamiać jedynie z fizycznym wykonywaniem prac budowlano-remontowych. Tok rozumowania odwołującego pozostaje taki, że skoro wnioskodawca z uwagi na schorzenia ortopedyczne prac tych nie mógł wykonywać i faktycznie nie wykonywał, to aktywność zarobkowa nie była przez niego osobiście realizowana. Tymczasem ma rację organ rentowy wskazując, że nadzorowanie pracowników, zatrudnianie nowych oraz wystawianie dokumentów, opisanych powyżej powoduje, że takim działaniem wnioskodawca prowadził do utrzymywania płynności finansowej prowadzonej działalności gospodarczej, a co za tym idzie do uzyskiwania dochodów co potwierdza wykonywanie pracy zarobkowej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że pracą na gruncie art. 17 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U z 2017 r., poz. 1368) jest wszelka aktywność ludzka, zmierzająca do uzyskania zarobku, nawet gdyby miała polegać na czynnościach nieobciążających organizm ubezpieczonego w inny sposób. Skoro przepis stanowi, że każde wykonywanie pracy zarobkowej w okresie orzeczonej niezdolności do pracy powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego, to wyjątek od tej reguły może stanowić tylko wykonywanie czynności o charakterze ubocznym lub podejmowanych w związku ze statusem pracodawcy, z tym jednak, że np. zawarcie przez przedsiębiorcę w okresie pobierania zasiłku chorobowego umowy o pracę z nowym pracownikiem w

ramach prac interwencyjnych uznawano za powodujące utratę prawa do tego zasiłku (por. wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r., III UK 11/08, OSNP 2009 nr 21-22, poz. 292). Uznano za dopuszczalne wykonywanie czynności „sporadycznie”, co prowadzi do konkluzji, że ubezpieczony traci prawo do zasiłku, jeżeli czynności były częste, powtarzalne lub miały charakter merytoryczny, związany z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa. Jedynie więc wyjątkowo „wykonywanie niektórych ubocznych czynności związanych z prowadzoną działalnością może nie być kwalifikowane jako wykonywanie pracy” (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 czerwca 2007 r., II UK 223/06, niepubl.).

W stanie faktycznym niniejszej sprawy trudno uznać by podpisanie łącznie 22 faktur VAT oraz rachunku NR [...] z 29 maja 2018 r. za czynności incydentalne. Co więcej, jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 22 stycznia 2019 r. (II UK 521/17) należy uznać, że choć samo sporządzenie faktur VAT mogłoby być uznane za czynność techniczną, choć nie prostą, lecz ich podpisanie jest już równoznaczne z wystawieniem, które należy traktować jako istotny element prowadzenia działalności gospodarczej, są to bowiem dokumenty zawierające szczegółowe dane o transakcji, kwoty do zapłaty oraz informacje o sposobie i terminie zapłaty, wystawione w celu uzyskania zwrotu podatku. Podpisywanie faktur przez osobę uprawnioną do ich wystawiania należy zatem traktować jako istotny element prowadzenia działalności gospodarczej, kwalifikowany na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy jako nadużycie prawa do świadczeń. Nie można tej czynności - w wielu wypadkach wywołującej doniosłe skutki cywilnoprawne (np. wezwanie do zapłaty w rozumieniu art. 455 k.c.) - uznać za czynności niezwiązane z pracą zarobkową lub za mające charakter formalny.

W zakresie twierdzeń wnioskodawcy, iż w spornych okresach nie wykonywał prac związanych z przedmiotem działalności gospodarczej Sąd drugiej instancji wyjaśnił, iż pozbawienie prawa do zasiłku może i powinno nastąpić wtedy, gdy w trakcie zwolnienia lekarskiego są wykonywane przez przedsiębiorcę w jego zakładzie konkretne czynności związane wprost z działalnością gospodarczą, w tym nadzór nad zatrudnionymi pracownikami, obsługa klientów, przyjmowanie i wydawanie towarów itp. (*vide* np. wyrok Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2012 r., II UK 186/11, *legalis* nr 526870).

Bezspornie wnioskodawca, z uwagi na stan swojego zdrowia, nie był w stanie wykonywać prac remontowo- budowlanych. Okoliczność ta pozostawała jednak, zdaniem Sądu Okręgowego, bez znaczenia dla wyniku niniejszego postępowania, gdyż do wykonywania tego typu prac zatrudniał on pracowników oraz korzystał z podwykonawców. W każdym z okresów niezdolności do pracy, prócz wystawiania faktur, wnioskodawca wykonywał również inne czynności (np. zakupił samochód na rzecz firmy). P.C. wówczas wykonywał nadto czynności przypisane *stricte* do obowiązków pracodawcy, tj. nawiązał umowę o pracę (z 21 lutego 2018 r. z W.K.) i umowy zlecenia (z 16 września 2015 r. z R.J. oraz z 16 września 2015 r. z D.K.) oraz zaakceptował dokumenty związane z rozwiązaniem stosunków pracy podpisując świadectwo pracy. Nie można było przy tym przyjąć aby wnioskodawca był wyłączony z czynności nadzorczych oraz z procesu decyzyjnego w kwestii wyboru pracowników, gdyż okoliczności tej również nie wykazał. Rola wnioskodawcy jako pracodawcy nie tylko sprowadzała się do „podpisania” wygenerowanego przez obsługę księgową dokumentu jakim jest umowa o pracę, lecz powyższe poprzedzone zostało procesem rekrutacji na wolne stanowisko, oceną doświadczenia zawodowego przyszłego pracownika, co jest zajęciem zajmującym znacznie więcej czasu aniżeli jedynie podpisanie dokumentów. Zdaniem Sądu drugiej instancji procedurą rekrutacyjną nie mogła zająć się J.C.P., świadcząca obsługę księgowo-finansową wnioskodawcy, z uwagi na fakt braku posiada odpowiedniej wiedzy w zakresie usług remontowo-budowlanych, tj. dziedziny jakiej dotyczy działalność prowadzona przez wnioskodawcę.

Sąd Okręgowy podniósł ponadto, iż z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika aby w okresach, w których wnioskodawca był aktywny zawodowo (tj. nie przebywał na zwolnieniach lekarskich) ilość faktur znacząco wzrastała, co potwierdzało by okoliczność, że jego czynności w czasie zwolnienia lekarskiego były czynnościami sporadycznymi. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz art. 386 §1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w pkt II. w ten sposób, że oddalił odwołanie.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył skargą kasacyjną odwołujący się w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego); pkt 2 (potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości) oraz pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Strona skarżąca wskazała, że skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie do rozpoznania przez wzgląd na jej oczywistą zasadność oraz uzasadnioną motywami wyroku Sądu Okręgowego w O. systemową potrzebę wykładni przepisu art. 17 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, co do hipotezy tej normy prawnej obejmującej pojęcie „pracy zarobkowej” w odniesieniu do ubezpieczonych przedsiębiorców, których aktywność ma charakter działalności, a nie pracy. Potrzebę wykładni uzasadnia, zdaniem pełnomocnika skarżącego, w szczególności, nieuprawnione przepisami prawa traktowanie działalności zarobkowej (gospodarczej) jako aktywności tożsamych z pracą, czy też pracą „zarobkową”.

Powyższe zagadnienie, co ilustruje orzecznictwo sądów wywołuje rozbieżności, a przez wzgląd na odesłanie w skarżonym wyroku do treści uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2019 r. (II UK 521/17), w którym to judykacie Sąd Najwyższy wskazał, że: „Podpisywanie faktur VAT, równoznaczne z ich wystawianiem w celu uzyskania zwrotu podatku, należy traktować jako istotny element prowadzenia działalności gospodarczej, kwalifikowany na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1368) jako nadużycie prawa do świadczeń.” powinno być poddane ocenie Sądu Najwyższego.

Pełnomocnik skarżącego podniósł, że problemem podstawowym, mającym charakter istotnego zagadnienia prawnego oraz uzasadniającym wniosek skarżącego jest zgodność wyroku z gwarancjami konstytucyjnymi przyznanymi ubezpieczonym normą art. 67 Konstytucji RP, oraz z tożsamymi rangą z art. 2 i 32

Konstytucji RP. W dalszej części uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zaprezentowano rozbudowaną argumentację dotyczącą różnic w wykonywaniu „pracy” w ramach stosunku pracy, „pracy zarobkowej” w rozumieniu ustawy zasiłkowej, a także prowadzenia „działalności gospodarczej”. Skarżący szczególny nacisk położył przy tym na fakt, że na osobach prowadzących działalność gospodarczą ciąży szereg obowiązków publiczno-prawnych, których niewykonanie grozi sankcjami, a które muszą być realizowane również w czasie niezdolności do pracy przedsiębiorcy.

Dalej pełnomocnik skarżącego argumentował, że obszerne orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje na zasadnicze rozbieżności w wykładni przesłanek utraty nabytego prawa do zasiłku chorobowego, przedstawiając następnie szereg orzeczeń, które w jego ocenie świadczą o występowaniu tej rozbieżności i zasadności sformułowanych w treści uzasadnienia pytań:

1. Czy „pracą zarobkową” w rozumieniu art. 17 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, skutkującą utratą prawa do zasiłku z powodu nadużycia prawa jest wypełnianie przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą obowiązków publicznoprawnych, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi ten ubezpieczony?

2. Czy ustawa z 25 czerwca 1999 r. w zakresie przesłanek utraty nabytego świadczenia z ubezpieczenia społecznego w sposób równy (odpowiadający normom art. 1, 2, 3, 9 ustawy z 6 marca 2019 r. - Prawo Przedsiębiorców) traktuje ubezpieczonych przedsiębiorców, a także czy w zakresie przesłanej utraty wynikających z wypełniania jest zgodna z udzielonymi przez władze publiczne przedsiębiorcom gwarancjami?

Strona skarżąca wskazała w końcu na oczywistość skargi kasacyjnej, wynikającą z faktu, że wnosząc skargę P.C., poprzez odwołanie się do treści art. 11 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, uważa też, że za jej przyjęciem do rozpoznania przemawia przepis art 398⁹ k.p.c. W literalnej wykładni przepis artykułu 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej jako istotną przyczynę utraty zasiłku chorobowego wskazuje „pracę zarobkową” a jako taka nie może być postrzegane osobiste wypełnianie przez przedsiębiorców obowiązków publiczno-prawnych związanych z działalnością gospodarczą.

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o:

- 1) wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 2) oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 3) zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.); potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), choć dwóch pierwszych przesłanek nie wskazał wprost, a jedynie wynikają one z treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Nie sposób uznać w niniejszej sprawie, aby skarżący wykazał występowanie tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem sformułowane zagadnienie prawne nie budzi poważnych wątpliwości interpretacyjnych, a poza tym doczekało się już wykładni w orzecznictwie. Pełnomocnik skarżącego próbuje poprzez bardzo rozbudowaną i chaotyczną argumentację udowodnić, że prowadzenie działalności gospodarczej jest czymś innym niż „praca zarobkowa” wskazana w art. 17 ustawy zasiłkowej. Nie ulega wątpliwości, że prowadzenie działalności gospodarczej różni się od wykonywania pracy podporządkowanej w ramach stosunku pracy, nie jest to żadne zagadnienie, natomiast działalność gospodarcza z samej swojej definicji jest działalnością zarobkową, nastawioną na zysk, dlatego też jej wykonywanie w czasie niezdolności do pracy, kiedy przedsiębiorca pobiera zasiłek chorobowy stanowi wykonywanie „pracy zarobkowej”, mimo że nie jest to praca w ramach stosunku pracy i jako takie stanowi również nadużycie prawa do zasiłku, które powoduje utratę prawa do niego. Pełnomocnik skarżącego nie przedstawił jakiejkolwiek argumentacji, która mogłaby uzasadniać istnienie w niniejszej sprawie istotnego zagadnienia prawnego, cały jego wywód w tym zakresie zmierza jedynie do wykazania, że prowadzenie działalności gospodarczej nie jest „pracą zarobkową”, bowiem nie jest to praca w ramach stosunku pracy. Taka wykładnia jest całkowicie nieuprawniona i pozbawiona jakichkolwiek podstaw w obowiązujących przepisach prawa. Należy przy tym zauważyć, że podnoszona przez pełnomocnika skarżącego, autonomia podmiotów prowadzących działalność gospodarczych w żadnym wypadku nie może stanowić uzasadnienia dopuszczalności nadużywania świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie natomiast z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r.,

II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

W niniejszej sprawie strona skarżąca nie wykazała również, aby powoływane przepisy wywoływały poważne wątpliwości lub też rozbieżności w orzecznictwie. Wskazane przez pełnomocnika skarżącego wyroki Sądu Najwyższego w żaden sposób nie są ze sobą rozbieżne. Wszystkie te orzeczenia sprowadzają się do jednej, wspólnej konkluzji, że zasadniczo podejmowanie jakiejkolwiek działalności nakierowanej na zarobek oznacza wykonywanie „pracy zarobkowej” w rozumieniu art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej i powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego. Zupełnie wyjątkowo, pewne czynności związane z działalnością gospodarczą, ale wynikające z zaistniałej konieczności i mające charakter incydentalny mogą zostać wyłączone z pojęcia „pracy zarobkowej”, ale wymaga to zbadania stanu faktycznego konkretnej sprawy. Tymczasem skarżący sam przyznaje, że część z

przedstawionych wyroków zapadła w zupełnie innych stanach faktycznych, w dodatku niektóre nie dotyczą nawet prowadzenia działalności gospodarczej, a zatem w żadnym wypadku nie mogą one świadczyć o występowaniu rozbieżności w orzecznictwie. W istocie w niniejszej sprawie występuje jedynie rozbieżność pomiędzy utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oraz oczekiwaniami, co do kierunku wykładni relewantnych przepisów prezentowanymi przez stronę skarżącą.

Zatem podnoszona rozbieżność w orzecznictwie nie występuje.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto także, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono żadnej argumentacji, która mogłaby przemawiać za przyjęciem, że skarga kasacyjna jest w niniejszej sprawie oczywiście uzasadniona. W tym miejscu należy odnieść się do wielokrotnie powtarzanego w uzasadnieniu wniosku o

przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentu, że za „pracę zarobkową” nie można uznać wykonywania obowiązków publicznoprawnych. Abstrahując już od oceny, czy wystawianie i podpisywanie faktur VAT stanowi jedynie wykonywanie obowiązku publicznoprawnego, należy zauważyć, że strona skarżąca znamienne pomija przy tym fakt, że odwołujący się nie wykonywał tylko obowiązków publicznoprawnych, bowiem zawieranie umów o pracę, czy umów zlecenia nie można uznać za obowiązki publicznoprawne, są to bowiem typowe czynności prawne o charakterze cywilnoprawnym, podobnie jak umowa zakupu samochodu na potrzeby prowadzonej działalności. Zatem cała argumentacja koncentrująca się wokół uznania, że przedsiębiorcy są pokrzywdzeni przez obowiązującą wykładnię przepisów ustawy zasiłkowej, bowiem tracą prawo do zasiłków w sytuacji, gdy wykonują jedynie obowiązki nałożone na nich przez inne normy prawne nie może prowadzić do uznania, że w niniejszej sprawie skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem w stanie faktycznym tej sprawy odwołujący się wykonywał nie tylko obowiązki nałożone na niego przez przepisy prawa, ale również dokonywał czynności cywilnoprawnych związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą i niewątpliwie zmierzających do uzyskania zarobku, bowiem po to właśnie przedsiębiorca zatrudnia pracowników i podwykonawców, a także dokonuje zakupów sprzętu potrzebnego do prowadzenia działalności, aby doprowadzić one do uzyskania zysku z prowadzonej działalności i tym samym zarobku przedsiębiorcy.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

as